

je fajmošter — kakor sem to pozneje — svoj bolani vrat na ta način varoval, da daje časa govoril. Pri temu je mnogo kašjal. Je po kranjsko" govoril, ga seveda ljudje niso razumeli. Nerazumljivo mi je, kako je za igro „Lene dekle in domači petek“ toliko časa rabilo. Ali zaradi oblačenja in nogih besed, s katerimi se je petelina za 1 K Celovec prodalo in za 5 K nazaj kupilo? Ali imelo moderne dekle, ko so lezle pod odojo, podne hlače? Treba bi to pač bilo, že zaradi otrok in nekega v časti osivelega „jungla“. Ali so bile neumne in lene dekle resnike narodnosti? Da je bila modra in stroga gospodinja Slovenka, to se ji je poznalo. Ob njej obljudil je duhovnik Dobrovč nazyčim skom in ženskam, da se bode obesili, ako bi en kmet le 1 krajcar pri slovenskih poslovcih izgubil. Ja, ja, ljubi gospod Dobrovč, obljubo bi bil pač tudi visoki duhovnik. Tisti dal, ko je s svojimi zeganimi prsti po mestskem denarju brskal. Tudi ste pozabili poslati, g. Dobrovč, ko ste govorili o kmalu saniranju, ako bode potrebd 3 milijone duhovščina darovala. Cerkev ima vendar na Avstrijskem več kot 1.000 milijonov premoženja. Zakaj ne da tistih borih 3 milijonov?... In še nekaj: Za ta cirkuški celti z belo-plavo-rdeče poštirane kulise ima naš mošter denarja kakor slame. Ali za našo cerkev ne da bogati rudenski fajmošter posebno veliko denarja. Na glavnem oltarju na cerkevi stoji angeljček, ki drži z eno roko andelaber. Drugo roko pa moli angeljček proti Bogu, ker je ta roka razbita. Ravno tako je, kakor da bi angelj Bogu tožil: „Glej ljubi Bog, o roko so mi odložili!“ Neki drugi svetnik — ko se ne motim, je to sv. Nepomuk — ima uprte prste osmogenje in zažgane. Ali pristaja to vrki? Gospodje duhovniki, za take zadeve bi moral brigati!

Ubičenje cerkvenih gozdov. Poslanec Huber žalil je v dejelniem zboru koroškem vprašanje o nezmiselnega posekanja in podiranja v gozdovih knezoškofa in krškega dom-kapiteljnega. Tem je poslanec kmetom veliko dobroto napravil. Isto s tem se opozarjal tudi na učenje cerkvenih in „Pfünden“ — gozdov o fajmoštri na deželi. Iz vladinega gozdra je bilo razvidno, da je Huber resnicno govoril. S tem je dokazano, da se je v gozdovih knezoškofa in kapitelj več dreva podiralo, kar bi se to smelo. Isto delajo fajmoštri cerkvenih in „Pfünden“ — gozdov, — posebno tisti, ki so se v politiki vedno silikovali. Ni čuda! Ako se poživigata škof in kapitelj na postavo, zakaj bi jo potem župniki poštovali?! Zdaj je tudi razumljivo, zakaj vse mitote občin proti učenju gozdov od strani jimoštrov pri škofu prav nič pomagale niso. Boline pri cerkveni oblasti v tem žirnik dar svoje pravice najde niso. Mirno so morale gledati, kako so fajmoštri cerkvene gozdove podirali. Kadarkje je bilo potem treba cerkev ali farovž popravljati, niso ilo več ne lesa ne denarja. Kmetje so morali oklade plačevati, da se jim je kar črno pred očimi delalo. Kdor je proti temu kakšno besedo znil, tega so imeli takoj za „brevzverca“... Posebno kričeče stvari se poroča iz sv. Daniela v Zilski dolini in iz Maria-Roja h. v labudski dolini. Seveda imamo gotove določbe za podiranje takih gozdov in za uporabo skupnine. Fajmošter ne sme v gozdu sekati, kadar ali kakor ravno hoče in ne sme skupino kar v svoj žep vtakniti. Treba je torej, da se te določbe zopet razjasni in izboljša. Drugače bojajo cerkveni gozdovi v par letih kar izginili. Saj vemo, kaj imamo od klerikalcev pričakovati; dokaz je polom črne „centralkase“. Prosimo torej vse občine, cerkvene može, sploh posestnike itd., da nam najo takem neopravičenem posekanju gozdov pošljemo natančna poročila. Ta poročila naj se pošije ali uređeništvo „Stajerca“ v Ptuju, ali pa uređeništvo „Allgemeine Bauernzeitung“ v Celovcu. Kmetje, zdaj je čas! Gre se za vaš denar, torej brigajte se!

Sina zastrupil. Iz Knoppnitza pri Greifenburgu se poroča, da je kmet Jakob Juk primejal svojemu sinu Francu Riedes strupa v kavo.

Zastrupljeni je smrtnonevarno bolan, morilca pa so oddali sodniji.

Zapri so Matijo Urbasa iz sv. Jakoba v Rožu, ki ima baje več tativ na vesti.

Roka odrezalo je v Krottendorfu pri Lavamündu posestniku Loibnegger. Prišel je namreč z roko v mašino za rezanje krme.

Iz voza padla sta v sv. Rupretu pri Celovcu gg. M. Tazzoll in S. Motschilnig. Obadvaj sta težko ranjena.

Ukradel je v Beljaku delavec Alfred Springer tovarju Petru Reiner, kateremu se je delal za najboljšega prijatelja, 30 K. Tudi svojo gospodinjo je osleparil in jo potem popihal.

Gospodarske.

Ovsena moka dobra krma za teletu. Nekateri priporočajo, naj se krmi teleta z ovseno moko in sicer naj se dene ovsena moka z prav mlado tele na kakšno gosto ruto in poliva nato z mlačno vodo. Oboda, ki se je dobila na ta način, naj se prilije nato k posnetemu mleku in da teletu, da popije. Kasnejše ni potreba oblode napravljati na prejšnji način, ampak naj se vrže ovsena moka naravnost v mlačno vodo in da teletu piti. Navadno se začne tele krmiti s posnetim mlekom, ko ima 10—15 dni; takrat naj se mu odtegne vsak dan po en liter neposnetega mleka in nadomesti z enim litrom posnetega mleka, kojemu se je dodalo po 15—15 gramov ovsene moke. Ko je tele staro en mesec, naj se mu da vsak dan po 150 gr. v starosti 3 in 4 mesecev pa naj se ga privadi polagoma na posneto mleko, kateremu se je dodalo na vsak liter do 30 gr. ovsene moke. Dobro je tudi, če se poklada kasnejše poleg ovsene tudi dobova moka.

Koščunovi Šmeli ali kotele (ogerski). Od koščunovega stegna ali od hrba mlade živali se odreže kakor prst debele Šmeline ali kotelete, se jih potolče, špika vsak kos s 3 kosti špeha in potrosi s soljo ter malo belega sopra. Nekaj mladega vinskega listja se drži v vrelo slano vodo, jih vremeni v položi v svežo vodo. Potem se razvije Šmeline z listjem, pololi čez Šmeline ali kotelete in vsacega kupček makaroni, ki se jih je dinstalo na putru z belo čebulo. Potem se zvije Šmeline z listjem, se jih položi v kaserolo, ki je s putrom namazana; se jih trdno pokrije in spari polagoma. Šasoma se doda nekaj juhe, ki se jo napravi iz Maggi-jevin kock za govejo juho po 5 vrn. Predno se jed predloži, poskropi se jo s 6—8 kapljicami Maggi-jevine primesi, polije potem lastni sok čez in se jo vrčo na mizo postavi. Mesto makaroni se lasti lahko dinstani, s sirom zmešani riž dodati.

Dobre domače sredstvo. Med domačimi sredstvi, ki se jih rabi pri prehlajenju, da odvajajo in odstranijo bolečine ima prvo metu Liniment Capsici comp. z „ankerjem“ (nadomestilo za „Anker-Pain-Expeller“), ki se izdeluje v laboratoriju dr. Richterjeve apoteke v Pragi. Cena je nizka: 80 v., K 140 in 2. — Steklenica: Vsaka steklenica se nahaja v elegantni škatljici; izpona se jo na znamen „ankerja“.

Ciste, glavo! Krepke živce! Zdravo spanje! Nobeni bolečin v prshah v vratu nimamo, odkar rabimo Fellerjev fluid z znakom „Elsapilen“, kjer to odstrani bolečine, odpri slabost in osveži. En tacat franko 5 krom. Mi ne poznamo težav v želodcu, krčev, kolčanjem, odkar jemljemo Fellerjeve odvajjalne pilule z zn. „Elsapilen“ 6 škatljic franko 4 K. Se dobri prisnjo pri E. V. Feller, Stubica 241 (Hrvatsko).

Edostavna in nujna opomba o travnikih. Da se prideva 80 q mrve na ha, potrebuje travnik med drugimi redilnimi snovmi 60 kg fosforjeve kislino. Iz tega prihaja slednje dejstvo: Ako manjka tudi le 1 kg fosforjeve kislino na potrebeni 60, pada predile takoj za 1 1/4 q mrve. Iz tega je razvidno, kako se travnikom skidue, ako se pri gnojenju na fosforjevo kislino pozabi. Dajajte torej travnikom v jeseni v zvezi s kajnito začeljoma 6—8 q Tomazeve moke na ha, katero možno se pozneje lahko na 4—6 q znaša.

Razumni zasluzek. Mašina za hitro strikanje „Patenthebel“ domače štrikarje Karl Wolf na Dunaju, Mariabühl, Nelkengasse 1/06, je priznana in zanesljiva za štrikanje v lastni hiši.

Hude posledice bulezija, ki se razvijajo iz navidezno lahkih zelodenih težav, se preprečijo s pravcočasno rabo dr. Rosa balzama za želodec. Pristrela dobi se v tukajšnjih apotekah v glavnih zalogi B. Fragner, c. in kr. dvorni lifieranti v Pragi, 203-III. Glej inzerat!

Loterijske številke.

Gradec, dne 29. oktobra: 52, 29, 45, 58, 53.
Trst, dne 22. oktobra: 44, 8, 37, 89, 21.

Zahtevajte

pri svojem trgovcu ne ednostavno „kocke za župo“ marveč izrecno

MAGGI jeve kocke

à 5 h

kajti te so

najboljše!

Edino prave

z imenom Maggi in varstveno

znamko kri-zeva zvezda.

Krmilna sredstva in

krmilna sredstva je dvoje!

Dobra in namenu primerna

zamorejo le tako krmilna sredstva biti, ki obstajajo iz pravilnega sestavka iz nepokvarjenih, svežih surovih snovi.

Dobi se krmilna sredstva, ki ne pomenujo družega, nego dobičkovnosno porabo odpadkov. Ko se takim odpadkom vse, kar bi se dalo izrabiti, izsesa, se nenevredne ostanke kot krmilna sredstva prodaja. Dobi se pa tudi krmilna sredstva iz neporabijenih, dobrih surovih snovi in na celu teh stojti.

Fattinger — „Luculus“, ki je najbolj izkušeno in priznane okrepevalne krmilne. Pri svinjah „Luculus“, kot pomozno krmino v vsaki poljubni svinski krmi, pospeši izrejo in pitanje, okrepe zdravje živali, posveča predokoj med pitanjem — 2 kili „Luculus“ povzroči povečanje teže za 1 kilo in zboljša kakovost mesa, masti in špeha.

„Luculus“ vrsta II za izrejo 50 kil z vrčo vred „Luculus“ vrsta III za pitanje 1 K 11:50 od fabrike.

Ceniki brezplačno od fabrike živalskih krmil

Fattinger & comp. z. z. s. z. Dunaj-Inzersdorf.

Hlapci za vole

z letnimi spričevali, oženjeni, sprejmejo se v letno službo takoj ali pa z novim letom. Prosto stanovanje, kurjava, razsvetljava, polje, 360 K; hlevi za kravo, svinje in kokoši prosti in vsako leto 100 K službene premije. Žena in odrašeni otroci dnevno plačo. Ponudbe le pridnih oseb na graščino Steinhof pri Radgoni.

945

Kravji majerski ljudje

z letnimi spričevali, oženjeni, 3 osebe, sprejmejo se z novim letom v letno službo; biti morajo dobrni za molžo, žena za svinje krmiti; prosto stanovanje, kurjava, razsvetljava, 600 kg krompirja, 2 svinji, hlev za kokoši, prosta krma za en kos govede, K 600 — in vsako leto 100 K službene premije. Pridni ljudje naj pišejo na graščino Steinhof pri Radgoni.

945

To se tiče vsakega!

Sveže, garantiramo lepo blago, ki izvira le konkurenčnim masam, vsled tega tako poceni.

Za gospode:

Gorke Jäger-srajce s pelc futrom preje K 210, zdaj le K 140, čisto težke K 195. Moške Jäger-hlače s pelc-futrom preje K 220, zdaj 1:50. Dobre štrikane zokne preje 70 h, zdaj 40 h. Debeli vremenski plači iz kamelove dlake, tudi za ženske, preje K 2050, zdaj K 12—. Lepi štrikani moški telovinkli, sivi, rjavci ali črni, preje K 600, zdaj K 420. Krasne srajce za turiste iz tricot-štofa ali flanela, preje K 250, zdaj K 2:50. Gorke spodnje hlače iz vragove kože (Teufelshaut), preje K 290, zdaj K 190. Dobre plave barhantove hlače, preje K 190, zdaj K 1:15. Gorke zokne iz ovčje voljne preje K 150 zdaj le 98 h, 1/2 tucata velikih barvanih žepnih robcev preje K 190, zdaj K 1:10. Gorke domače čevlje z debelim podplatom iz špeha K 1:30.

Za gospe:

Gorske flanelove srajce za prati, komplet velike s kratkimi rokavji K 145, z dolgimi rokavji K 190. Gorke hlače (Eisbar) K 145. Trikot-srajce s pelc-futrom K 160. Dobre srajce iz klošterskega platna K 140. Gorke lepo muštrane spodnje kiklice K 2:20. Svitle ali temne velourzlake, le moderni mustri K 190 in 290. Gorki domači čevlji K 1:10. Gorke štrikane nogavice 50 h. Nogavice iz ovčje voljne preje K 1:60, zdaj K 1:1. Krasni ženski loden, 120 cm širok, gladki, vsaka barva K 145. Vse blago za ženske in hišo je tudi vse za polovico več koščalo.

Za hišo:

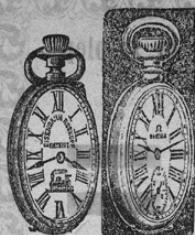
Dobre futrane blazine iz perja K 3:50, ista tuhent K 7:80. Komplet velike štep-odeje K 5:50 z belim ali barvanim futrom. Komplet velike gorce flanel-odeje, zelo debele, 210×150 cm K 2:70. Gotove, velike rjuhe preje K 2:95, zdaj K 1:90, čisto težke K 2:60. Flanelne rjuhe K 1:95. Dobri tepahi (Lauf) 70 h, čisto težki 95 h. Krasne dober garniture, 2 odeje za postelj in ena za mizo mesto K 16—, samo K 9:50. Siroki dvojni druk-predpasniki mesto K 190 le K 1:10. Vsaka narroba se vestno izvrši. Kar ni primerno, se vzame nazaj. Naročila čez K 15— se pošljejo franko.

„Kaufhaus zur Südbahn“, Gradec, Annenstrasse 68.

951

Železniška Roskopf-patent ure

Ima rubin, emajl-ciferčico, gré 33 ur, pravo milko obloge, ki ostane belo, šamir-pokrov za odprt, s steklom krito, anker-kolešje s patent-najavljeno, gré garanirano na minuto.

cena za 1 kos . . . K 14—
z dvojnim mantelin. " 7—
zistem Roskopf-pat. " 3—
srebrne Roskopf-ure " 6—

Original „Omega“
pravi nikelj 15 rub. K 18—
pravo sreb. 15 " 25—
14 karat zlato od " 100—

Le dobro solidno blago!

3 letna pismenna garancija!

Original „DOXA“

anker-remont. ura, 15 rubis, rokoko kovinsko obloge iz starega srebra 24", kakor slika z raznim plastičnim reljefom, izvrstna precizija ure za železničarje.

Cena za 1 kos . . . K 14—
ista 20" gladka . . . " 15—
v srebrnem obložju . . . " 20—
z dvojnim mantelin. " 24—

Cene srebrne remonta ure
za gospode, dame in dečke
z enim mantelinom K 6—
z dvojnim mantelinom " 8—
s 3 močnimi mant. " 10—
plošča jeklene ure " 6—
zlato-plašč, plošče " 10—
srebrne verižice . . . " 10—
Moderne ure v največji izberi.

14 karatne zlate verižice

in prstan kupite najboljše na težo,
čisto zlato tečano (brez priveskov)
vsaki grad K 2—.

zlate verižice fagon od . . . K 5—
zlati prstani " " " 2—
zlate verižice 10 gramov . . . " 25—
" " " 15 " " 35—
zlati poročni prstani 2 grama . . . " 6—
" " " 3 " " 8—
" " " in naprej.

Moderne zlate verižice in prstani
v najboljši izberi.

Kdor enkrat kupi, ta kupi zopet!

Pošte po povzetju!

Ura na pendelj

z godbeno budilnico in Šlagverkom

v krasnem natur-orehovo-barvanem
obložju, 75 cm visoka, bije pol in celo
uro, budi in igra najlepše godbene
komade.

Cena enega kosa . . . K 14—
brez godbene budilnice " 10—
brez stolpov, zvonjenja " 8—
ista, 100 cm visoka . . . " 14—
" 130 " " 22—

Moderne ure na pendelj (Harfen-Gong)

v največji izberi.

Radium

budilnica s srebrnim zvoncem

(znamka Junghaus) 21 cm visoka,
nikelj ali bakro, 36 urna, budi tako
glasno, da lec zvenčičem srebrnim
zvoncem, najboljša in najglajša
budilnica.

Cena za kos . . . K 5—

s ciferčico, ki sveti " 6—

navadna budilnica " 2—

z dvojnim zvoncem " 3—

s ciferčico, ki sveti " 4—

s 4 zvonci " " 6—

godbena budilnica " 10—

Darling-budilnica

(znamka Junghaus),

10 cm visoka, radium-

ciferčica, ki sveti " 15—

Radium

budilnica s stolpovim zvoncem

s šlagverkom 1-a kakov, 1
oteli, bije pol in cele ure, budi
s glavnim stolpovim zvoncem, če-
fernica iz stekla, polir. okroglo
okvirje 80 cm srednje mere.

Cena 1 kosa . . . K 6—

s ciferčico, ki sveti " 6—

Budilnica s cerkveno-stolpov. zvonjen

10 cm visoka, krasno izdelana, z
velikim budilnikiem koledjem in des-
skim zvonom K 12—

Moderne budilnike v največji

izberi.

Riziko popolnoma izključen!

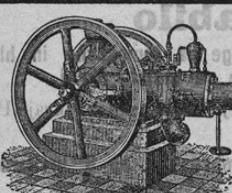
Za kar ne dopade, denar nazaj!

Največja in najstarejša firma
ur. Ustanovljena 1840.

Max Böhnel, Dunaj, IV. Margaretenstrasse 27/25

Zahtevanje moj veliki glavni cenik z nad 5000 podobami o najnovejših urah, zlatim in srebrnem blagu, ki se vsakomur brez kupne obveznosti franko poslje.

Korespondenčna karta z natančnim naslovom zadostuje.

Climax-

motorji (Zweitakt) za
SUVRO olje.

Najcenejši promet.
Nobene finančne kontrace.
Najmanjša potreba vode. Nobene
nevarnosti za razstrelbo.

BACHRICH & Co., Dunaj

XIX/6 Heiligenstädterstr. 83.

699

Najnovejše benzin - motorje

celo priporočljive za kmetijstvo in obrtnike, lahko
pričudljive in trpežne od 1000 K naprej z 2 do
20 PS, tudi prevozne, ali pa na sezajoči plin
od 10 do 200 PS za večje obrti, priporoča pod
strogim jamstvom in ugodnimi pogojih Josip
Boschitz, strojni stavbenik, pošta Grafenstein,
Koroško. NB. Odgovarjam, ter pošljem cenike, če
se mi naznani, za katero rabo, ozir. silo, naj
bode služil motor.

Ceno Posteljno Perje in daune

Eina kila sivo, šlisano K 2—, pol-belo K 280, belo
K 4—, prima mehko kot daune K 6—, visoko-prima
šlis., najboljša vrsta K 8—, daune K 6—, lete
K 10—, prsni flaum K 12—, od 5 kil naprej franko

Gotova postelje

nlet (nanking) ena tuhna, velikost 180×116 cm z dvema blažinama pod glavo, te 80×58 cm, dovolj polni, z novim sivim, šlisnim in trajnim perjem K 16—, polodaune K 20— daune K 24—, tuhna sama K 12—, 14—, 16—, blažina pod glavo K 8—, šlis. K 4—, poslje po povzetju, zavoj zastonj, od K 10— naprej franko Max Berger, Deschenitz št. 1012, Bohmerwald.

Cenik o matracah, odejah, prevelečkah v vsem drugemu blagu na postelje zastonj in franko. — Kar ne dopade, se zameni ali črni nazaj.

RAZGLAS.

Št. 43.440

II. 5.793

Štajerski deželní odbor je sklenil, da v svrhu temeljite izobrazbe viničarjev v amerikanski trsn kulturi in v prometu sa dno-drevesne šole ter v napravi sadonosnikov in ravnjanjem z njim tudi leta 1911 priredi stalne

viničarske tečaje

in sicer na:

- 1.) deželní sadarski in vinogradniški šoli v Mariboru;
- 2.) deželní viničarski šoli v Silberbergu pri Leibnici;
- 3.) deželní viničarski šoli v Zgornji Radgoni;
- 4.) deželní viničarski šoli v Skalici pri Konjicah.

Ti tečaji se pričnejo s 15. februarjem in končajo s 1. decembrom 1911

V Mariboru se 14., v Zgornji Radgoni 16., v Leibnici 26., v Skalici pri Konjicah 12

sinov posestnikov in viničarjev sprejme.

Le-ti dobijo na omenjenih zavodih prosto stanovanje, polno hrano in poleg tega mesečne plače 8 kron.

Izobražba v teh tečajih je v prvi vrsti praktična in le v toliko tudi teoretična, v kolikor je to za preddelavce in samostojne viničarje neobhodno potrebno.

Po končanem tečaju se vsakemu udeležencu izroči spričevalo o njegovi porabljivosti.

V svrhu sprejema v enega teh tečajev imajo prosilci svoje koleka proste prošnje do najkasnejše 6. januarja 1911 deželnemu odboru vposlati.

V teh prošnjah je izrečno omeniti, v katero preje omenjenih viničarskih šol hoče prosilec vstopiti. Priložiti je tem prošnjam:

- 1.) Dokazilo o končanem 16. letu življenja.
- 2.) Nrvnostno spričevalo, katerega mora župnijski urad potrditi.
- 3.) Zdravniški izkaz, da prosilec ne trpi na kakšni nalezljivi bolezni.
- 4.) Odpustno spričevalo od kakšne ljudske šole.

Pri vstopu se morajo prosilci zavezati, da bodojo od 15. februarja do 1. decembra 1911 nepretrgano v tečaju ostali in se vsem izobražbe se tikocim naredbam

Gradec, dnè 17. oktobra 1910.

Od štajerskega deželnega odbora.